

**PRAVILA ŠOLSKEGA
REDA
OŠ LIVADA**

1. UVOD

Šolski red določa pravila življenja in vedenja v šoli. Določila šolskega reda so obvezujoča za vse, ki se nahajajo v šolskih prostorih in okolici šole (določeno s hišnim redom). Učitelji, učenci in starši so ob pričetku šolskega leta na uvodnih sestankih seznanjeni z določili šolskega reda, ki je objavljen tudi na spletni strani šole. Posamezni oddelki se lahko dogovorijo za dodatna pravila oddelka, ki pa ne smejo biti v nasprotju s šolskim redom.

Cilj šolskega reda OŠ Livada je v uveljavljanju jasnih pravil, katerih uresničevanje zagotavlja ustrezne pogoje za kakovostno vzgojno-izobraževalno delo.

V okviru šolskega reda ločimo dve področji pravil:

- **DOGOVORI**, ki se nanašajo na skupno bivanje v šoli (pravila lepega vedenja, spoštovanje šolske in tuje lastnine, pravila vedenja pri pouku, na hodnikih, v jedilnici, pravila uporabe prenosnih telefonov ipd.)
- in
- **PREPOVEDI**, ki so potrebne za zaščito pravic učencev in delavcev šole (npr. prepoved vsakršnega nasilja, spoštovanje šolske in tuje lastnine).

Jasno postavljene meje ščitijo, utrjujejo in uveljavljajo vrednote skupnosti ter izražajo skrb za posameznike in zdrave medsebojne odnose.

2. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČENCEV

Učenčeve dolžnosti in odgovornosti so, da:

- v šolo prihaja točno in pripravljen na pouk ter vestno opravlja svoje učne in druge šolske obveznosti;
- upošteva navodila učiteljev in drugih delavcev šole ter jih ne ovira in ne moti pri delu;
- ustrezno skrbi za svojo, tujo in šolsko lastnino, z njo odgovorno ravna in je namerno ne poškoduje;
- ima prijazen odnos do sebe, drugih in do okolja;
- spoštuje vsakega učenca in učitelja;
- morebitne spore rešuje na miren način s pogovorom in po potrebi zaprosi za pomoč učitelja;
- v primeru kakršnegakoli nasilja (fizično, psihično, spolno) nad komerkoli je to dolžan sporočiti učiteljem ali ostalim delavcem šole;
- v šoli in izven nje skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti drugih učencev in delavcev šole;
- sodeluje pri dogovorjenih skupnih akcijah in dejavnostih;
- sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice;
- drži se pravil šolskega in hišnega reda ter drugih dogovorov, sprejetih na nivoju šole, oddelka ali posameznega učenca oz. skupine učencev;
- izpolni osnovnošolsko obveznost.

2.1 NALOGE DEŽURNIH UČENCEV

Razrednik **vsak teden** v svojem oddelku določi **dežurnega učenca oz. reditelja**, ki opravlja naslednje naloge:

a) dežurni učenec za učilnico

- skrbi, da je učilnica vedno čista in pospravljena (pobrisana tabla, papirčki okoli koša pobrani ...),
- učitelja ob prihodu v razred seznaniti o odsotnosti učencev,
- v odmorih pazi, da ne pride do poškodb inventarja in odtujitve lastnine,
- javlja razredniku oziroma izvajalcu pouka nepravilnosti in poškodbe šolskega inventarja,
- opravlja druge naloge, za katere jih pooblasti oddelčna skupnost ali razrednik,
- ob učiteljevi odsotnosti (več kot 5 minut) o tem obvesti ravnatelja, pomočnika ravnatelja ali svetovalno delavko.

b) dežurni učenci za malico (3 učenci)

- ob zvonjenju gredo iskat malico, jo razdelijo,
- po malici uredijo in počistijo učilnico,
- odnesejo posodo v kuhinjo,
- zadnji zapustijo učilnico.

c) dežurni učenec ob vstopu v šolske prostore

Pri glavnem vhodu dežura učenec predmetne stopnje (iz 7., 8. ali 9. razreda). Vrstni red dežurstva določi razrednik, morebitna zamenjava dežurnega učenca je v pristojnosti ravnatelja in pomočnika ravnatelja.

Naloge dežurnega učenca in pravila dežurstva:

- ob 8.00 uri učenec v tajništvu dvigne dežurno knjigo, ki jo vrne ob zaključku dežuranja ob 13.15,
- obiskovalce dežurni učenec ob prihodu vljudno pozdravi in povpraša po imenu in namenu obiska.
- podatke in opažanja čitljivo vpisuje v dežurno knjigo,
- obiskovalce šole napoti tja, kamor so namenjeni,
- ko se prične pouk, ugasne luči, ki so po nepotrebnem prižgane (garderoba, hodnik ...),
- med dežurstvom lahko zapusti svoje mesto samo takrat, ko je to nujno zaradi obiskov gostov ali po navodilu šolskih delavcev,
- zadrževanje drugih učencev ob dežurni mizi ni dovoljeno,
- dežurni učenec mora poskrbeti za to, da manjkajočo snov prepíše in opravi dano domačo nalogo,
- v primeru napovedanega pisnega preverjanja znanja se o zamenjavi dogovori z ravnateljem oz. pomočnikom pred pričetkom dežuranja.

d) dežurni učenci v kuhinji

V kuhinji dežurajo učenci 6. in 7. razreda. Vrstni red dežurstva določi učiteljica gospodinjstva. Dežurni učenci opravljajo dela po navodilih kuhinjskega osebja.

Naloge dežurnih učencev:

- dežurstvo traja od 11.35 do 13.15,
- učenci poskrbijo, da so mize čiste,
- ugasnejo luči v jedilnici, ki so prižgane po nepotrebnem,
- po kosilu dežurni pomagajo kuharicam pospraviti ostanke hrane iz krožnikov,
- počistijo mize ter poravnajo stole.

3. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI STARŠEV

DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI STARŠEV:

- skrbijo za zdrav razvoj svojega otroka, ga izobražujejo, vzgajajo, materialno vzdržujejo in skrbijo za njegovo varnost;
- otroku zagotavljajo varstvo pred gospodarskim, socialnim, telesnim, duševnim ali drugim izkoriščanjem in zlorabljanjem;
- otroku zagotavljajo nemoteno učenje in skrbijo, da otrok izpolnjuje šolske obveznosti (pripravljenost na pouk, domače naloge, prinašanje šolskih potrebščin ipd.);
- redno sodelujejo s šolo, se zanimajo za otroka in spremljajo njegov napredek tako, da prihajajo na govorilne ure in obiskujejo roditeljske sestanke;
- v primeru, ko strokovni delavci šole presodijo, da je potreben daljši in poglobljeni razgovor o otrokovem vedenju ali težavah v šoli, starše povabijo k sodelovanju; če se le-ti povabilom ne odzivajo, šola poišče pomoč v drugih institucijah psihosocialne pomoči (center za socialno delo, svetovalni center in ostale pristojne institucije);
- razrednika seznanijo o izostankih otroka od pouka ter ostalih šolskih obveznostih in odsotnost opravičijo v skladu z zakonskimi določili;
- svojim otrokom jasno pokažejo, da se strinjajo s pravili šole in nasprotujejo njihovim kršitvam;
- starši učenca, ki ima težave pri spoštovanju dogovorov in pravil šolskega reda, se doma z otrokom pogovorijo, sodelujejo v aktivnostih, ki jih predlaga šola, skupaj sprejmejo ukrepe za izboljšanje stanja in se le-teh držijo;
- s svojim ravnanjem izražajo spoštljiv odnos do učiteljev in ostalih delavcev šole;
- podpirajo učitelje in druge delavce šole v njihovih vzgojnih prizadevanjih.

V primeru suma na fizično, spolno, psihično ali ekonomsko nasilje nad otrokom oz. zanemarjanja otroka v družini je vsak strokovni delavec dolžan odreagirati. Vzgojno-izobraževalna ustanova je dolžna podati prijavo na pristojni center za socialno delo.

4. DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČITELJEV

DOLŽNOSTI IN ODGOVORNOSTI UČITELJEV:

- kvalitetna priprava na pouk,
- izpolnjevanje z zakonom določenih obveznosti,
- izvajanje preventivnih in proaktivnih dejavnosti šole,
- svetovanje in usmerjanje, nudenje pomoči učencem,
- pozitivna naravnost in prijazen odnos do učencev, staršev in drugih strokovnih delavcev,
- dosledno ukrepanje ob kršitvah hišnega in šolskega reda,
- svoja opažanja dosledno zapisujejo v zvezek opažanj,
- ustrezno izvajajo vzgojne postopke v skladu z vzgojnim načrtom šole.

Naloge dežurnih učiteljev:

- skrbijo za red in primerno disciplino med učenci ter za njihovo varnost v šolskih prostorih,
- nadzorujejo gibanje učencev po prostoru,
- opravljajo preglede prostorov, kjer se zadržujejo učenci ali drugi delavci šole in opozarjajo na pomanjkljivosti,
- v primeru izrednega dogodka ali poškodbe šolskega inventarja, napišejo poročilo in ga oddajo vodstvu šole.

Naloge učiteljev in kuhinjskega osebja v jedilnici :

- skrbi za miren in urejen prihod učencev v jedilnico,
- skrbi, da gredo učenci po kosilo brez prerivanja,
- skrbi, da učenci pravilno uporabljajo jedilni pribor in kulturno zaužijejo hrano,
- skrbi, da učenci po končanem obroku pospravijo prostor, ki so ga uporabili,
- skrbi, da učenci mirno in urejeno zapustijo jedilnico.

5. PRAVILA VEDENJA NA OŠ LIVADA

5.1. PLOŠNA PRAVILA VEDENJA

- Učenci upoštevajo navodila učiteljev in drugih strokovnih delavcev šole.
- Prijaznost, spoštljivost in prevzemanje odgovornosti so naša glavna vodila v medsebojnih odnosih.
- Učenci pazijo na primerno vedenje in govorjenje, znajo pozdraviti, se zahvaliti, se opravičiti ter ne uporabljajo kletvic in neprimernih izrazov. Učenci v šoli odrasle vikajo in se do njih spoštljivo vedejo.
- Učenci varujejo in odgovorno ravnaajo s premoženjem šole oz. opremo v šolskih prostorih in okolici, z lastnino učencev in delavcev šole ter ničesar namerno ne poškodujejo. V primeru namernega poškodovanja tuje lastnine sodelujejo pri popravilu oz. povrnejo škodo.
- Za varno okolje v šoli smo odgovorni vsi delavci šole, učenci in starši. V času pouka in drugih dejavnosti so za učence odgovorni učitelji oz. izvajalci dejavnosti. Za zagotavljanje varnosti na šolskih hodnikih, v jedilnici, med odmori in pred poukom skrbijo vsi učitelji, še zlasti dežurni učitelji. Na igrišču so za varnost zadolženi učitelji, ki učence pripeljejo na igrišče.

5.2. PRAVILA VEDENJA PRI POUKU

Vsak učenec naše šole ima pravico do kvalitetnega pouka. Za pripravo kvalitetnih ur je zadolžen učitelj, izvaja pa jih lahko s sodelovanjem učencev, ki dosledno spoštujejo pravila vedenja med poukom. O le-teh se učitelj z učenci pogovori na uvodni uri ob začetku šolskega leta, po potrebi pa jih na pravila opomni tudi kasneje.

Učenci pri pouku upoštevajo naslednje dogovore:

- v razred prihajajo točno, se umirijo in pozdravijo učitelja,
- v primeru morebitne zamude potrkajo na vrata učilnice, pristopijo k učitelju in se opravičijo,
- sedijo na svojih mestih in ne zapuščajo učilnice (razen v posebnih primerih z dovoljenjem učitelja),
- k pouku pridejo pripravljeni, med poukom upoštevajo učiteljeva navodila za delo, aktivno sledijo in sodelujejo pri pouku,
- poslušajo drug drugega, se vzpodbujajo, do drugih niso nesramni, ne klepetajo ali kako drugače motijo pouka,
- učilnico zapustijo takrat, ko učitelj zaključi pouk.

5.3. PRAVILA VEDENJA MED ODMORI

Odmori so namenjeni sprostitvi, opravljanju osebnih potreb (stranišče, pitje vode ipd.) ter pripravi na pouk oz. naslednjo uro. Med odmori so učenci od 1. do 4. razreda praviloma v svojih učilnicah in pripravijo potrebščine za naslednjo šolsko uro, medtem ko starejši učenci učilnice zamenjajo in se pripravijo na pouk.

Vsi učenci pazijo na red in čistočo na hodnikih in na straniščih. S papirjem, vodo in elektriko ravnajo varčno. Na stranišče odhajajo posamično in se tam ne zadržujejo dalj, kot je to potrebno. Med odmori ni dovoljeno zadrževanje v garderobah ali v šolski jedilnici. Po malici so vsi učenci dolžni za sabo počistiti in zapustiti urejeno učilnico.

Za varnost na hodnikih skrbijo vsi učitelji, še zlasti dežurni učitelji. Učenci po hodnikih ne tekajo, ne kričijo in se ne prerivajo ter opozorijo dežurne učitelje na vsako dogajanje, ki ni v skladu s šolskim in hišnim redom.

5.4. PRAVILA VEDENJA NA DNEVIH DEJAVNOSTI

Na vseh organiziranih dnevih dejavnosti izven šole (športni, kulturni, tehniški, naravoslovni dnevi, tabori, šole v naravi itd.) učenci upoštevajo **splošna pravila lepega vedenja** ter se ravnajo po navodilih učiteljev spremljevalcev in zunanjih izvajalcev. Na dnevih dejavnosti veljajo **enaka pravila kot v šoli**.

Dnevi dejavnosti so sestavni del rednega pouka, zato je udeležba obvezna. Če učenci že vnaprej vedo, da bodo zaradi opravičljivega razloga odsotni, vodji dejavnosti predhodno prinesejo opravičilo.

Vedenje učencev mora biti primerno glede na kraj obiska. Strogo prepovedano je zapuščanje svoje skupine brez vednosti učitelja spremljevalca in vsakršno vedenje, ki ogroža varnost učenca ali ostalih. Učenci morajo imeti primerna oblačila in obutev glede na dejavnost in navodila vodje dejavnosti. Če bi udeležba učenca na dejavnosti zaradi neustrezne opreme po mnenju vodje dejavnosti utegnila ogroziti njegovo varnost, učenec ostane v šoli, zanj pa se organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces.

V primeru organiziranega prevoza učenci poskrbijo za čistočo avtobusa in pospravijo za seboj. Med vožnjo ne uživajo hrane in pijače in ne hodijo pa avtobusu. V primeru morebitne materialne škode le-to poravnajo starši učenca.

5. 5. PRAVILA VEDENJA UČENCEV - PREPOVEDI

Z namenom zagotovitve varnosti, reda, spoštljivega odnosa in dobrega počutja vseh v šoli in **na območju šolskega prostora veljajo naslednje prepovedi:**

- neupoštevanje navodil strokovnih delavcev šole;
- neopravičeno izostajanje od pouka in zamujanje k uram;
- oviranje učitelja in sošolcev pri šolskem delu;
- nasilno vedenje nad učencem šole ali zaposlenim (fizično, psihično, spolno nasilje);
- ogrožanje življenja, zdravja in lastne varnosti ali varnosti drugih (učencev, strokovnih delavcev šole, staršev);
- namerno uničevanje, skrivanje ali prilaščanje lastnine učencev, delavcev šole ali obiskovalcev ter šolske opreme;
- uporaba mobilnih telefonov in drugih elektronskih naprav (predvajalniki glasbe, igrice) v šolskih prostorih in na dnevih dejavnosti (kulturni, športni, tehniški, naravoslovni dnevi),
- snemanje s fotoaparati ali mobilnimi telefoni brez soglasja delavcev šole ter objavljanje teh posnetkov v javnosti;
- uporaba pirotehničnih sredstev, kajenje, uživanje, posedovanje ali preprodaja alkohola, drog in drugih psihoaktivnih snovi ter napeljevanje ostalih učencev k temu; prav tako je prepovedano prinašanje naštetih sredstev in snovi ter prihod v šolo, njeno okolico ali k izvenšolskim dejavnostim pod vplivom teh snovi;
- v času pouka ne zapuščajo šole;
- učenci, ki so vključeni v organizirano varstvo vozačev v šoli, le-tega brez predhodnega pisnega dovoljenja staršev ne zapuščajo,
- prepovedano je popraviljanje ali vpisovanje ocen v šolsko dokumentacijo, uničevanje uradnih dokumentov ter ponarejanje podatkov in podpisov v uradnih dokumentih in listinah, ki jih izdaja šola.

Učenec, ki ne upošteva zgoraj navedenih prepovedi, krši Šolska pravila in Hišni red OŠ Livada. Vsak **delavec šole se je dolžan vzgojno odzvati** na te kršitve, po potrebi obvestiti razrednika, svetovalno službo ali vodstvo šole, in ustrezno ukrepati v skladu z Vzgojnim načrtom OŠ Livada.

6. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki in ukrepi so podrobno opisani v Vzgojnem načrtu OŠ Livada.

7. ORGANIZIRANOST UČENCEV

7. 1 ODDELČNA SKUPNOST

Učenci so organizirani v oddelčne skupnosti, ki se na začetku šolskega leta dogovorijo o predstavnih organih in jih izvolijo (npr. predsednik razreda, namestnik predsednika, blagajnik, predstavnik za prehrano, predstavnik za šport, predstavnik za mladinski tisk), preko katerih uveljavljajo svoje pravice. Razrednik in učenci se dogovorijo tudi o morebitnih ostalih funkcijah in organih v oddelku, ki zagotavljajo uspešno in nemoteno delo oddelčne skupnosti. Pri urah oddelčne skupnosti učenci skupaj z razrednikom obravnavajo vprašanja, povezana z delom in življenjem učencev.

7. 2 ŠOLSKI OTROŠKI PARLAMENT

Otroški parlament je nastal na pobudo učencev, da bi lahko javno spregovorili ter predstavili svoja mnenja in dileme o vprašanih, ki so pomembna v obdobju odraščanja v okolju, kjer živijo, se šolajo ali preživljajo prosti čas. Predstavniki oddelčnih skupnosti so člani šolske skupnosti. Otroški parlament je oblika demokratičnega dialoga na šolski, medobčinski, regionalni in nacionalni ravni.

7. 3 ŠOLSKA SKUPNOST

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti od 6. do 9. razreda preko svojih predstavnikov povezujejo v šolsko skupnost, ki pod vodstvom mentorja opravlja naslednje naloge:

- zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, dnevov dejavnosti, interesih dejavnosti, prireditvev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola;
- spremlja uresničevanje pravic in dolžnosti učencev ter opozarja na morebitne kršitve pravic učencev;
- predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejša okolje) in sodeluje pri uresničitvi idej;
- oblikuje predloge za pohvale, nagrade in priznanja učencem ter
- opravlja druge naloge, za katere se učenci dogovorijo z mentorjem.

8. OPRAVIČEVANJE ODSOTNOSTI

Za opravičevanje odsotnosti so zadolženi starši oziroma zakoniti zastopniki otrok, ki morajo najkasneje v petih dneh po prihodu učenca v šolo razredniku osebno in v pisni obliki sporočiti vzrok izostanka. Razrednik po ravnateljevi odobritvi lahko na podlagi obrazložene prošnje staršev dovoli učencu daljši izostanek od pouka (do 5 dni v šolskem letu).

Starši so dolžni razredniku v 3 dneh posredovati vzrok izostanka.

Kadar učenec izostane zaradi bolezni več kot pet šolskih dni, lahko razrednik zahteva uradno zdravniško potrdilo o opravičenosti izostanka. Če razrednik dvomi o verodostojnosti opravičila, obvesti o tem starše oz. zdravnika, ki naj bi opravičilo izdal.

Vse izostanke učencev pri pouku in dejavnostih iz obveznega programa vodi razrednik v dnevniku dela za posamezni oddelek. Sprotne izostanke vpisuje učitelj, ki vodi posamezno uro, najavljene odsotnosti pa vpisuje v dnevnik dela razrednik.

Odsotnosti od pouka zaradi sodelovanja pri športnih, kulturnih in drugih tekmovanjih in srečanjih, na katerih učenci sodelujejo v imenu šole, so opravičene; o teh odsotnostih razrednika obvesti učitelj ali drug delavec, ki pripravlja tekmovanje ali srečanje učencev. Odsotnost učenca pri posamezni uri pouka oziroma drugi dejavnosti dovoli učitelj, ki vodi to uro oziroma dejavnost, in o tem obvesti razrednika.

Učenec je opravičen izvajanja pouka športne vzgoje le s pisnim opravičilom. Če učenec nima ustrezne opreme za športno vzgojo, učitelj učenca zaposli v skladu z njegovimi sposobnostmi.

9. SODELOVANJE PRI ZAGOTAVLJANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA UČENCEV

Šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj. Na področju zdravstvenega varstva učencev šola sodeluje s starši, tako da:

- jih obvešča o zdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev,
- jih obvešča o zdravstvenih težavah ali poškodbah v času bivanja v šoli.

Koncept šolskega reda je bil potrjen:

- na sestanku učiteljskega zbora dne 17. 9. 2009.
- na seji sveta staršev dne 7. 10. 2009.
- na seji sveta šole 8. 10. 2009.

Predsednik tima:
Boris Bubik, prof.

Ravnatelj:
Stanislav Lešnik, prof.